

ת"פ 61844/05/20 - מדינת ישראל נגד גז עבדו תמרה בע"מ, פארוק דיאב

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 61844-05-20 מדינת ישראל נ' גז עבדו תמרה בע"מ ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. גז עבדו תמרה בע"מ 2. פארוק דיאב ה

החלטה

בפני בקשה להורות על ביטול כתב האישום.

רקע וטענות הצדדים:

- נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של מילוי, מכירה ושיווק של מכלים שאינם מסומנים בשם ספק הגז [עבירה לפי סעיף 3(א) לצו הגז (בטיחות ורישוי)(מכלי גז"מ מיטלטלים)].
- בכתב האישום נטען כי מפקחי המאשימה ערכו ביום 29.8.16 ביקורת בחצרי הנאשמת 1, ובביקורת זו מצאו שתי משאיות שעליהן מכלי גז"מ במשקלים שונים, המסומנים בסימוני חברות שונות שאינן של הנאשמת 1. כל המכלים הנ"ל נמצאו ללא יפוי כוח או טפסי החלפת ספק.
- ב"כ הנאשמים טען כי העבירה הנטענת בוצעה בשנת 2016, ואילו כתב האישום הוגש בחלוף כארבע שנים, ללא הסבר לשיהוי בהגשת כתב האישום. עוד נטען כי הנאשם 2 לא נחקר כלל בגין העבירה שיוחסה לנאשמים בכתב האישום. הנאשמים עומדים לדין בגין סעיפי אישום אשר לא היו כלל בתוקף בעת ביצוע העבירה הנטענת, שכן הוראת החיקוק המיוחסת לנאשמים נכנסה לתוקף רק ביום 30.11.16, כשלושה חודשים לאחר ביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום. נטען, בנוסף, כי לנאשם 2 מיוחסת אחריות מכוח היותו מנהל של הנאשמת 1. ואולם, בעת שנחקר - לא התאפשר לו לספק הסבר ולהוכיח כי המעשים בוצעו ללא ידיעתו, וכי נקט את האמצעים הדרושים לשם מילוי הוראות הדין.
- המאשימה מתנגדת לבקשה.

לעניין מועד הגשת כתב האישום, נטען כי פעולות החקירה בוצעו בתיק במהלך חודש מאי 2018. על המאשימה מוטל עומס רב, בין היתר בשל בעיות כוח אדם ומיעוט חוקרים ומפקחים.

לעניין הוראת החיקוק נטען כי בעת ביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום - עמדה בתוקף הוראת חיקוק אחרת, דומה. הוראת החיקוק המיוחסת לנאשמים בכתב האישום - היא הוראה מקלה יותר (עם תיקון החוק וכניסת צו הגז (בטיחות ורישוי) לתוקף - הפכה העבירה המיוחסת לנאשמים לעבירה מנהלית). בשל כך הייתה המאשימה מחויבת להגיש כתב אישום תוך ייחוס הוראת הדין המקלה. נטען בנוסף כי אף מכוח הוראת סעיף 1(ג) לחוק העבירות המנהליות, הקובע כי במקרים בהם נקבע בתקנות כי עבירה פלונית היא עבירה מנהלית, הרי שיחולו הוראות חוק העבירות המנהליות גם על עבירה שנעברה לפני תחילתן של התקנות.

אשר לטענות ביחס לחקירת הנאשם 2, טען ב"כ המאשימה כי על פי הוראות הדין, מקום בו נעברה עבירה על ידי תאגיד - הרי שיש להגיש כתב אישום גם נגד מנהל התאגיד, אלא אם כן יוכיח הלה כי לא ידע אל קיומה של העבירה וכן כי נקט בכל האמצעים הדרושים לשם קיום הוראות הדין [ככל הנראה, כוונת ב"כ המאשימה היא להוראת סעיף 39א' לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים]. הנאשם 2 נחקר בעניין ונשאל אודות הנהלים בתאגיד ואודות אופן הפיקוח על פעילות הנהלים בתאגיד. מכל מקום, נטען כי לטענת המאשימה, השלב הנכון לדון בטענות מסוג זה הוא בעת בירור האשמה, ולא כטענה מקדמית.

דין והכרעה:

5. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים, נחה דעתי כי דין בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום - להידחות.
6. אזכיר כי אנו מצויים בשלב מקדמי של ההליך. טרם ניתן מענה לכתב האישום, וממילא לא נשמע ולו עד אחד. הסעד המבוקש הינו ביטול כתב אישום, נוכח "טענה מקדמית". טענות מקדימות, מעצם מהותן, מכוונות נגד ניהול ההליך ולא נגד האשמה המיוחסת לנאשם בכתב האישום. המדובר בטענות אשר מקומן הטבעי הוא לפני הפתיחה והבירור הענייני של האשמה המיוחסת לנאשם. עוד אזכיר - לא כל פגם משפטי שנפל בהליך הפלילי מוביל בהכרח לביטול כתב האישום וביטול ההליך. תוצאה זו שמורה אך למקרים בהם נפל פגם אשר גרם לנאשם לעיוות דין.
7. בענייננו, נראה כי עיקר טענות הנאשמים חוסות תחת טענת "הגנה מן הצדק". בנוסף, נראה כי ההגנה טוענת לפגם או פסול בכתב האישום, ככל שהדבר נוגע להוראת החיקוק המיוחסת לנאשמים.
8. בכל הנוגע לטענת פסול בכתב האישום, הרי שהסברי המאשימה מקובלים עלי. נראה כי בעת ביצוע המעשים המיוחסים לנאשמים (כמו גם בעת גביית הודעתו) - עמד בתוקף ההסדר הנורמטיבי הקבוע מכוח הוראות חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, והצווים אשר הוצאו מכוחו. לימים, ההסדר החקיקתי "החליף" אכסניה", והוא מוסדר כיום בחוק הגז (בטיחות ורישוי) וכן בצווים שהוצאו מכוחו (לרבות צו הגז (בטיחות ורישוי)(מכלי גז"מ מיטלטלים).

9. דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת של ממש כי ההסדר החקיקתי המאוחר יותר - הוא הסדר מקל, בהשוואה להסדר הקודם. בנסיבות אלו, חל סעיף 5(א) לחוק העונשין, הקובע כי:

"נעברה עבירה, ובטרם ניתן פסק דין חלוט לגביה, חל שינוי בנוגע להגדרתה או לאחריות לה, או בנוגע לעונש שנקבע לה - יחול על העניין החיקוק המקל עם העושה".

10. מכאן, הרי שהמאשימה נהגה כדין עת ייחסה לנאשם עבירה לפי הדין המקל עמו, ואין לראות בכך משום פגם או פסול - לא בהתנהלות המאשימה ולא באופן ניסוח כתב האישום.

11. אשר לטענות 'הגנה מן הצדק', דומני כי הן מקדימות את זמן. כידוע, בהלכת **בורוביץ'** [ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' **בורוביץ'**, פ"ד נט (6) 776] נקבע מבחן תלת שלבי לבחינתה של טענת הגנה מן הצדק. בשלב הראשון יש לעמוד על אופי הפגם ועוצמתו (זאת במנותק משאלת בירור האשמה או החפות); בשלב השני יש לבחון אם בקיום ההליך הפלילי, חרף הפגם, יש משום 'פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות'; בשלב השלישי יש לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגם באמצעים מידתיים ומתונים יותר, מלבד ביטול כתב האישום.

12. בענייננו, טענות 'הגנה מן הצדק' שהעלה ב"כ הנאשמים נסמכות על חלוף הזמן (ארבע שנים מעת ביצוע העבירות), וכן על הטענה כי הנאשם 2, מנהל נאשמת 1 לא נשאל בחקירתו שאלות המלמדות על מידת אחריות כמנהל, האם ידע על ביצוע העבירה ואם נקט באמצעים הדרושים לשם הבטחת קיום הוראות החוק.

13. טענות אלו שהעלתה ההגנה - אינן בטלות בשישים, ולא ניתן לדחותן כלאחר יד. עם זאת, לשם הכרעה בטענות אלו, ברוח המבחן התלת שלבי שנקבע בעניין **בורוביץ'** הנ"ל - נדרש בירור עובדתי, הן ביחס לעצם קיומו של הפגם הנטען, הן ביחס להסברים שיימסרו מפי העדים ביחס אליהם, והן ביחס לשאלה אם בפגמים אלו (ככל שיוכח דבר קיומם) יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות.

14. אמנם, ייתכנו מקרים בהם ניתן להכריע בטענת 'הגנה מן הצדק' כטענה מקדמית, למשל כאשר העובדות העומדות בבסיס הטענה - אינן שנויות במחלוקת, או כאשר אין צורך בשמיעת עדים ובקביעות הנוגעות לראיות ומהימנותן. אלא שלשיטתי, עניינם של הנאשמים אינו נמנה על מקרים אלו. נראה כי לא מן הנמנע כי יהיה מקום לשוב ולהידרש לטענות אלו של ההגנה, בתום שמיעת הראיות.

15. סוף דבר, הבקשה לביטול כתב האישום - נדחית. לא מצאתי כי נפל פגם או פסול בכתב האישום. אשר לטענת 'הגנה מן הצדק', אני סבור כי לא ניתן להכריע בה בשלב זה, ואשוב ואדרש לטענות ההגנה בהקשר זה, בתום שמיעת הראיות.

אני קובע התיק לדיון, לקבלת מענה מפורט לכתב האישום, ליום רביעי, 5.5.21, שעה 10:30.

הצדדים ייערכו גם לדיון לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי.

הנאשמים מוזהרים בדבר חובת התייצבותם לדיון.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו ניסן תשפ"א, 08 אפריל 2021, בהעדר
הצדדים.